

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

E ante X

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

exilium Trajanopolim Thracie civitatem, ubi & sepultus est. Sunt quoque ipsius volumina de anima, epistolaeque complures. Hieronym. Prater hos fuit Eustathius martyr inter aulicos Trajani principis, Placidus antea vocatus: qui quum in venatione cervum sectaretur, conspecto inter ejus cornua crucis simulachro, & voce fere ejusdem audita: Cur me persequeris? domi uxorem Theophyram & filium tecum manifestavit: qui verbis ejus fidem adhibentes, Christo nomen dederunt. Martyrii palmam accepit sub Adriano una cum uxore, xneo in tauro exustus. Volaterr. lib. 15.

Eustephius, *Ἐυστήσιος*, Aphrodisieus sophista, scripsit declamationes. Autor Suidas.

Eustochius, *Ἐυστόχιος*, Cappadox Sophista, scripsit ad Constantem principem de Cappadociae, aliarumque gentium antiquitate. Volaterr. lib. 15.

Eustratius, *Ἐυστρατίος*, Nomen Philosophi, qui in Etica Aristotelis Commentarios scripsit.

Euxia, *Εὐσία*, urbs Arcadiae, Steph.

Euterpe, *Ἐὐτέρπη*, Ger. Eine aus dem neun Musen, so die Mathematik überwieget, welche die Schöne in sich fassen hat. Vna ex Musis quae Mathematica: vel, ut alii placet, tibias invenit à concentu suavitate nomen trahens: est enim bene, & dignum delectare. Virg. in Epigr. de Musarum inventis: Dulciloquis calamos Euterpe flantibus implet.

Euthena, *Εὐθένη*, urbs Cariae Steph.

Euthydemus, penul. prod. *Εὐθύδημος*, Philosophus fuit Tarsensis, Apollonii Tyanci praceptor: de quo vide plura apud Suidam.

Euthymus, *Εὐθύμης*, Pugil insignis, in Locris Italiae, qui Epizephyrii cognominatur, ortus, Astyccio patre, vel (ut indigenis persuasum est) Caccina matre genitus, qui Locros à Rhegini dividit. Hunc tradit Pausanias perpetuum fuisse Olympiorum victorem: semelque tantum fuisse superatum à Theagene Thasio, non iusto quidem certamine, sed circumvictum dolo: unde nec Theagene decretus honoris super damnatus ut mulier nomine talentum Euthymo representaret. Reversus inde in Italiam, cum Temeseo heroe congressus, cui oppidani quorundam eximia forma virginem tribui loco pendebant victoria poritus est, Temeseosque servitute liberavit, virginemque illi destinatam uxorem duxit: quo nomine divinos honores etiam vivus meruit. Vide haec latius apud Suidam. Meminit hujus & Aelianus, Varij histor. li. 8: Euthymus (siquis) Locrus ex Italia, pyetes inclytus, & robore insigni fuit: laudem gestabat ingenti magnitudine, qui Locros ostenditur: & Temeseum herosa, quod cuique per vim abstulerat, reddere coegit, etiam cum fœnore: ut inde natum sita dagrum is qui sordidos & injustos quatuor faciunt, affore Temeseum genium. Hic Euthymus ad amnem Caccinam, oculis hominum apparere desinit. Meminit ejus & Plin. lib. 7. cap. 47.

Eutocus, Autore Bocatio lib. 5. Apollinis & Cyrenes filius, qui fratribus ex Africa redeuntibus, Cyrenis dicitur remansisse, & us imperasse, qui una secum ibidem remansere.

Eutrapius, pen. cor. *Εὐτραπίος*, Ger. Der namm eines beschiffnen faden. Apud Horatium lib. 1. Epist. Vini cuiusdam nomen est in circumvenientibus hominibus calidissimi. Eutrapius (siquis) cuiusque nocere volebat, vestimenta dabat pretiosa. Vox est Graeca, idem significans quod urbanus, salus, & facetus.

Eutresium, *Εὐτρέσιον*, urbs Arcadiae, Steph.

Eutresis, *Εὐτρέσις*, pagus inter Thespias & Plataeas, situs, quem Zethus & Amphitus muris cinxerunt: sic dicitur quod multis finibus: id est, vis seu vicis prius usus & quasi perforatus fuerit. Hinc Eutresites Apollo, cuius templum ibi & oraculum celeberrimum fuit, Steph.

Eutychia, *Εὐτυχία*, Insula est Thessaliae adiacens, ante sinum Pagalicum. Autor Plin. lib. 4. cap. 12.

Eutychie, es, pen. cor. *Εὐτυχία*, Mulier Tralliana, triginta partus enixa & viginti liberis rogo illata. Autor Plin. lib. 7. cap. 3.

Eutyches, [Ger. Ein böser teufel von Constantinopel / welcher verweigert das Christus wahrhaftig unser Heilich an sich genommen hätte.] Constantinopolitanus abbas, tertius post Manetem & Apollinarem, alium affirmabat esse Christum, aliud verbum Dei. Negabatque Christi carnem nostrae similem, nec in parte duas in eodem supposito naturas esse. Sed de caelo corpus descendisse dicebat, ac in virginis utero tanquam Solis radios penetrasse, ut visum sit sanè ex muliere generatum, quavis verè generatum non sit. Autor Suidas.

Eutychides, *Εὐτυχίδης*, Insignis fuit statuarius, qui Olympiade centesima vicesima floruit, teste Plin. lib. 34. cap. 8.

Euxinus pontus, [Ger. Das vorgehende oder vngastbar Meer so sich vñ dem engem Meerstund in Thracien / geses / das vngastbar vñad vñmacht erstreckt.] Mare illud est, quod incipiens à Bosphoro Thracio, vergit in Oriëtem & Septentrionem, prius Pontus Aenus dicitur, sicut hoc est, inhospitalis

propter immanitatem eorum qui ejus maris laora incolunt. Illi enim & hospites immolare solebant (ut autor est Strabo libro 7.) & carnibus peres, ex calvis eorum sibi pocula conficere. Postea verò quum in locis maritimis fons aliquot oppida condidissent, cohibito Scytharum affluo lituonio, receptoque Graecorum hominum commercio, pro Aeno Euxinus: hoc est, hospitalis appellatus est. Idem post de hujus nominis origine tradit Ovidius de Ponto: Frustra (siquis) me cohibent Euxini litorea ponti: Dicitur ab antiquo Aenus ille fuit.

E ante X.

Exampis, *Ἐξάμυσις*, Scythiae locus est inter Borythram & Hypanim fluvios, fontem habens ejusdem nominis usque adeo amarus, ut Hypanis aquas in quem influit, reddat in potabiles. Autor Herodotus, lib. 4.

Excetra, nomen hydriae. Vide in APPELLATIVIS.

Exgyius, *Ἐξγυίος*, Urbs Siciliae, dicta à Jove sicuti in Steph. Etym. videtur corruptum.

Exquillus, arum, tantum plurale. [Ger. Der hiesige Weib: eine Weib in der Etas des / das ist die fuch. Maria majus ist.] Mons Romae, dictus ab excubias regis Tulii Hostilii, qui hunc collem urbi adiecit, (ut autor est Liv. lib. 1. ab Urbe) & in eam frequenter habitaret, domicilium suum transtulit. Ovid. lib. 1. Fastorum: Adde quod excubias ubi rex Romanus agebat. Qui nunc Exquilias nomine collis habet. Sunt qui ad excolendo, Equilias dicitur volunt, quod ea pars urbis quum in terra neglecta jacuisset, à Tullo rege fuerit exculta. Quicquid est, constat centè per x, & sine diphthongo scribendum esse, contra receptum ab usum.

Exquillus, a, um, Quod in Exquillis est, aut ad Exquillas pertinet: Exquillina porta, Mons Exquillus. Vero: Exquillus mons septiceps apud ædem Junonis Lucinae, ubi ædificum habitare solet.

F

Fabaria, *Φαβάρια*, Insula est in mari Germanico, ad procul à Cymbrica Cheroneo: alio nomine Lachana dicitur. Fabaria à Romanis dicitur, propter similitudinem frugis, spontè ibi provenientis. Autor Plinius.

Fabarius, pen. cor. Fluvius in Sabina, cujus nomen virg. 7. Aen. Qui Tyderim, Fabarium, bibunt. Alio nomine vocatur Fafarum, autore Servio Plautus: Dissipatum est quum folia Fafarii. Ovid. & amant Fafarius unum.

Fabiarius, *Φαβιάριος*, Martyris nomen, qui una cum Sebastianus, quod Christum profiteretur, supplicio affectus est.

Fabiorum familia, Romae nobilissima fuit, cognomen hoc agritur ab eo tempore quo Romani pendentes nobilitate agriculturam exercebant: quod primum qui hoc cognomen adeptus est, in faba serenda excelleret: sicut etiam Cicero, Pisones, & Lentuli dicti sunt à lentè, cicere, & pisib. bene serendis. Horum tanta Romae potentia fuit, ut bellum adversus Volentes soli cum suis clientibus & servis in sese receperit: quibus ex levibus aliquot praelis saepius victoriam reportasset, tandem ad Allium fluvium insidius circumventus, ad unum omnem casu fuit. Ovid. lib. 2. Fast. Vna dies Fabios ad bellum misit omnes: Ad bellum missos abstulit una dies. Ex tanta Fabiorum clade unus tantum superavit, qui nondum armis per artem idoneus, in urbe reliquus erat: ex cujus sanguine per longum nepotum seriem natus Fabius ille Maximus est, qui Dicitur adversus Annibalem creatus, cum abunda quadam prudentia rem Romanam altorum Imperatorum temeritate labessitam, primus restituit. Fast & alius Fabius, Allobrox cognominatus, à rege Allobrogum ad Isaram flumen intercepit. Fabius pictor, homo nobilissimus, juris & literarum antiquitatis bene peritus, ut est autor Cicero in Bruto.

Fabiarius, a, um, denominativum: Arcus Fabianus, Romae iuxta regiam, in via sacra.

Fabiis, a, um, aliud adjectivum: ut gens Fabia, Ovid. 1. de Pont. Fabratensis, *Φαβρατῆνσις*, Oppidum Campaniae ad Terae fluvium. Juven. Satyr. 2. -- optima Sorae, aut Fabratensis domus, aut Frusinoe paratur. Meminit hujus oppidi & Silius, lib. 1. Hinc deductum denominativum Fabratensis, a, um.

Fabricius, *Φαβρίκιος*, Nomen Romani civis frugalissimi, qui in tenuissimo censu, Samnitum manera forti animo sibiavit. Hic unicum frugalitatis exemplar fuit apud Romanos, patellam & salinum ex argento tantum colledum deorum causa domi habuit, ita tamen, ut patella corneo pediculo sustineretur. Hujus filius ob paupertatem de publico doctore ad matris iterum portantes gloriam domesticam pecuniam publicam. Hic adversus Pyrrhum Epitotatum regem & Samnites gravissima bella gessit: adversus quos, ut bello invictum, ita munitibus se praestitit incorruptum. Regis etiam modicum domini